Nyolcvan éves a szegedi minőségvizsgáló intézet

- Leleplezik a hamisítókat
- Vigyáznak a márka becsületére
- Tízezer vegyelemzés évente
- Szakdolgozatok folyóiratokban

Közintézeteink életében elég ritka a nagy évforduló: többnyire átesnek az idő rostáján, még mielőtt valamilyen jubileumot ülhettek volna. A kivételeket érdemes nyilvántartani, megbecsülni. Az olyan kivételt például, mint amilyen a Szeged Városi Minőségvizsgáló Intézet, mely éppen a mai napon, december 1-én ünnepli fennállásának 80. évfordulóját.

1

A város törvényhatósága 1884 márciusában határozta el, hogy hasonlóan az építészeti vagy a vízügyi hivatalhoz, felállítja a vegyvizsgáló hivatalt is, legyen, aki szakvéleményt ad az élelmiszerek és kémiai anyagok (pl. a világítógáz) minőségéről. Az intézmény első vezetője Csonka Ferenc tanár lett, a karburátor egyik híres magyar feltalálójának, Csonka Jánosnak a testvére. Csonka Ferenc főreáliskolai tanár volt, első vegyvizsgálatait az iskola laboratóriumában végezte.

Az intézet 1901-ben vált közhivatallá. Azóta őrzik az anyakönyvnek is beillő vegyvizsgálati naplókat. Annak idején már hivatalos mintákat vettek a városban, sőt később egész Dél-Magyarország területén forgalomba kerülő élelmiszerekről, s leleplezték a hamisítókat. Különösen a tejet és a paprikát hamisították előszeretettel a termelők.

A mai formáját 1948-ban vette fel az intézet, amikor is különvált tőle a paprikavizsgáló. Azóta a városi tanácshoz tartozik, felügyeleti szerve pedig az Élelmezésügyi Minisztérium. Hatásköre egész Csongrád megyére, Szolnok megye kunszentmártoni járására és a Békés megyében működő mezőhegyesi cukorgyárra terjed ki.

2

Hogy pontosabban mivel is foglalkozik a minőségvizsgáló, próbáljuk meg áttekinteni. Lényegében a gyártástól a raktározáson át a kereskedelmi programba kerüléssel bezárólag jogosult valamennyi élelmiszer, italáru, dohányáru, kozmetikai és testápoló szer minőségi ellenőrzésére. A lakosság és a népgazdaság érdekeit egyképpen védi ezáltal. Különös gondot fordítanak az exportra kerülő áruk ellenőrzésére, bizonylatuk nélkül a MERT és a külkereskedelem át sem veszi őket.

Sokszor kérik fel őket vegyelemzésre különböző hatósági szervek is, a tanácsok, a rendőrség, a bíróság. Együttműködnek az egészségügyi hatóságokkal is az üzemi étkezdék, vendéglők ételeinek ellenőrzésében, s az esetleges mérgezések okainak feltárásában. Az intézet fennállásának első éveiben 150—200, manapság 7000 vegyemelzést végeznek évente.

3

Munkájuk egyharmadát a kereskedelmi ellenőrzés teszi ki. Hozzájuk kerül minden olyan áru, melynek szavatossági ideje lejárt. A legtöbb gondot a pörkölt kávé, a készételek, a sör, a vaj, s nyáron a töltött csokoládé okozza. Azt is észreveszik, ha a másodosztályú árukat elsőosztályúként hozzák forgalomba.

Szükség szerint figyelmeztetik az illetékeseket, s ha más nem használ, szabálysértési, büntetőeljárást indítanak. Munkájuk nem szélmalomharc, a háború utáni viszonyokhoz képest óriási javulás tapasztalható.

Vigyáznak a gyártmányok hírnevére is, ha a kölnivíz alkoholtartalma nem éri el a kellő fokot, ha a kis pálinkásüvegekbe kevesebb italt töltenek. Némelyik figyelmeztetett üzem köszönettel veszi és megszívleli tanácsaikat, mások magyarázkodásba kezdenek. Ahogy ez már lenni szokott. De a gyártmányok javuló minősége végül is az ő igazukat bizonyítja.

4

Munkával ünnepli fennállásának 80. évfordulóját a minőségvizsgáló, s azzal, hogy felméri az eddig végzett munkát. Szakmai folyóiratukban, az Élelmiszervizsgálati Közleményekben cikket írt róluk Árvai József, a városi tanács vb elnökhelyettese, az intézet történetéről számolt be dr. Sarudi Imre igazgató, aki 1933 óta egyfolytában itt munkálkodik. Az intézmény régi és mostani munkatársai szakirodalmi tevékenységének bibliográfiáját pedig dr. Bátyai Jenő készítette el.

Csaknem ötven szakember dolgozott az elmúlt 80 esztendőben a minőségvizsgáló intézetben, s ezalatt 300 szakdolgozatot jelentettek meg a külföldi és hazai folyóiratokban. Könyvtárukban őrzik első igazgatójuk Szegeden nyomtatott magyar és német nyelvű könyvét a paprikáról, s még sok jeles művet.

A piacon, a gyárban, az eszpresszóban gyakran találkozunk az intézet munkatársaival. Mintát vesznek, s azután bevonulnak vele laboratóriumukba. A kémcsövek, lombikok, retorták 80 éve vigyáznak egészségünkre, az élelmiszerek minőségére.

V. K.

Vasárnap délelőttök a szegedi dzsesszklubban

A szegedi dzsesszklub őszszel átköltözött a Móra Ferenc művelődési otthonból a Jégkunyhó ifjúsági presszóba, s most ott tartja kéthetente vasárnap délelőttönként a műsorát. Ebben az évadban már három rendezvényük volt, ennek alapján némi áttekintésünk lehet: milyen úton járnak.

Egy műsorukon a pécsi dzsesszklub tagjai vendégszerepeltek, a másik kettőn az ismert szegedi együttesekkel és zenészekkel találkozhattunk, s a jam sessionok keretében fölléptek a szegediekkel együtt szólnoki, hódmezővásárhelyi és pécsi zenészek is. Ha a közönségsikert nézzük, a legjobb előadás a pécsieké volt. Tvkvintettjük kétségtelen jól összeszokott művészegyüttes, egyénileg különösen *Kiss* László bőgős és *Ajtonyi* János dobos játéka tűnt ki. De a szegediek közül különösen *Hulin* István együttese nyugodtan felveszi velük a versenyt. A *Hulin—Joó—Hájos* trió egy korábbi klubdélelőtt jam sessionjában kitűnt szuggesztív, lelkesedéssel teli modern dzsesszével, s a legutóbbi klubdélelőtt műsorában a meghökkentő befejezésű Miles Jackson számmal éppen úgy, mint Hulin István változatos ritmusú, kissé virtuóz szerzeményével, a „Napfény és 13"-mal — vagy az igen kulturált és pontos kísérettel Fábri Éva énekesnő mellett.

De a dzsesszélet fejlődéséről és elmélyüléséről, kultúrálódásról tanúskodott az első klubnapon a szegedi Dixieland party szereplése is, mely nem annyira a szokványos neo-dixielandot játszotta, mint inkább a régi New Orleans-i stílus hangulatát elevenítette fel. A legutolsó klubdélelőtt meglepetése pedig a *Vass* Béla trió szereplése volt a zongorista és a bőgős ötletes témafeldolgozásaival, különösen első afrocuban számukban. Sajnos az egyébként ügyes dobos túl hangos verése zavaró volt. Ezek mellett a jam sessionok is kellemes meglepetéseket hoztak. Különösen a hódmezővásárhelyi *Háry* Ferenc olykor klasszikusokat imitáló és a szolnoki *Koncz* Tibor tömör zongorajátéka emlékezetes.

A klub hírét „öregbíti" a Hulin—Joó—Hájos trió pécsi vendégszereplése is Fábri Éva énekesnővel.

De szóvá kell tenni azt is, ami kellemetlen: a közönség részvételét a klubdélelőttökön, ahol *mindig van néhány elég hangosan beszélgető vendég, aki zavarja az előadásokat.* Miért nem intézkedik a klub vezetősége, hogy ilyen ne fordulhasson elő? De sajnos gyakran *nem kevésbé zavarja az előadásokat a presszóban a kávéfőző sistergése, a daráló berregése, a kassza csattogása vagy a telefon csörgése is.* Így — jóllehet itt kényelmesebb és lakájosabb a hely, mint a művelődési otthonban — felmerül a kérdés: célszerű volt-e ide költözni?

N. F.

Külföldi egyetemisták barátsági estje

Színes és hangulatos műsoros estet rendeztek a Szegedi Orvostudományi Egyetemen tanuló külföldi diákok 28-án este az egyetem gazdasági hivatalának épületében, az egyetem KISZ-szervezetével közösen. Ilyen rendezvényre most került sor először. A negyven Szegeden tanuló külföldi diák vezetőjének, Nikol *Sarunginak* köszöntő szavai után, színvonalas műsor következett. Különösen nagy sikere volt a ghanai népviseletbe öltözött diákok tánc- és énekszámainak, a Hadadin *Hani* előadásában hallott arab népdalnak, a ciprusi, a tanzaniai, mongol népdaloknak, s a kígyóbűvölő dalnak, amit *Balázs* Ildikó első éves orvostanhallgató, az Irodalmi Színpad tagja mondott el. Sikeresen szerepelt az orvosegyetemen citerazenekara is. A műsor színvonalas rendezéséért *Poczik* Miklós ötödéves orvostanhallgatót illeti dicséret.

Felszabadulási kórushangverseny

A Szeged városi tanács vb. művelődésügyi osztálya és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa Kórusbemutatót rendezett a Zeneművészeti Szakiskola hangversenytermében, Szeged felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére.

Bevezetőt tartott *dr. Szeghy* Endre. Beszédében méltatta azt a hatalmas fejlődést, amely a város énekkarainak számában és eredményekben gazdag munkájában végbement az eltelt húsz esztendő alatt.

Az est keretében öt kórus lépett dobogóra. Műsorukon klasszikus, romantikus és mai szerzők kórusművei hangzottak fel.

A *Szakszervezetek Szegedi Általános Munkás Énekkarának* igényes műsorát *dr. Mihálka* György vezényelte. Az utóbbi évek újszerű kezdeményezése országszerte, a kamarakórusok megalakítása, ezért örömmel fogadtuk a szegedi *Élelmezési Dolgozók Szakszervezetének kis együttesét,* melyet *Waldmann* József vezet. Lendvay Kamilló: Példa és remény című kórusművének szegedi ősbemutatóját hallottuk a *Kertész* Lajos által vezetett *Dél-Magyarországi Áramszolgáltató Vállalat Erkel- és a Juhász Gyula Művelődési Otthon Bartók Béla egyesített kórusától.* A szegedi *MÁV Hazánk munkáskórusa* változatos női-, férfi- és vegyeskari műsort mutatott be. Kórusvezetőjük: *Erdős* János. A hangversenyt a Szegedi Szövetkezeti Bizottság vegyeskara zárta Liszt: A munka himnuszá-val, vezényelt *Váradi* Zoltán.

D. J.

Halálra ítélték a férjgyilkost

Tegnap a késő esti órákban hirdetett halálos ítéletet a Csongrád megyei bíróság dr. Sós József-tanácsa Juhász Jánosné Illés Németh Rozália 39 éves Szőreg, Árpád utca 118. szám alatti lakos férjgyilkos bűnügyében. Juhász Jánosné kezdetben tagadta tettét, de a háromnapos tárgyaláson a bizonyítékok súlya alatt beismerő vallomást tett.

Juhászék 1963 nyarától rendezetlen családi körülmények között éltek. Juhászné rendszeresen férfiakkal kötött ismeretséget, s viszonyt folytatott velük. A férj erről tudott, s többször megverte érte az asszonyt. Rendezetlen családi körülményüket még súlyosbította, hogy az asszony, ahol tudott, lopott. Emiatt idén elítélte a szegedi járásbíróság. A férj ennek ellenére ragaszkodott a feleségéhez, s mindent megtett érte. Juhászné először 1964 júniusában hagyta el otthonát, majd június végén is elment és Czibolya János, Ruzsa, Tanya 274. szám alatti lakossal életközösségbe lépett.

Juhász János felkereste az asszonyt és közölte, hogy mindent megbocsájt, s ennek jeléül az asszony fiára iratja házát. Juhászné visszament. Augusztus 25-én kötötték meg az adásvételi szerződést, s Juhászné már másnap visszaszökött Czibolyához Ruzsára. Két napig tartózkodott ott, majd ismét visszaköltözött férjéhez. Az emiatti szóváltás után a férj megverte az asszonyt.

Juhász János (48 éves DAV segédmunkás) egészséges volt, de az utóbbi időben sokat idegeskedett, s ilyenkor feleségétől kért idegnyugtatót.

Idén augusztus 31-én is összeszólalkoztak, mert az asszony későn érkezett haza. Juhász megfenyegette, hogy megöli, ha visszamegy Czibolyához. Szeptember 1-én, amikor a férj munkába indult, az asszony elhatározta, hogy elteszi láb alól, csupán azért, hogy Czibolya Jánoshoz zavartalanul visszamehessen. Kitervelte, hogy ha férje idegnyugtatót kér, a részére felírt gyógyszerből nagyobb mennyiséget ad be. Délben ledarált 49 darab Hibernalt, melyről tudta, hogy egy szem bevétele is 8—10 órás nyugodt alvást biztosít. Arra gondolt, hogy ettől férje örökre elalszik.

Este a férj lefekvéskor kérte a gyógyszert. Az asszony egy bögrébe tette a ledarált Hibernalt, szódavízzel a férj szemeláttára feloldotta, s narancsszörppel ízesítette. Juhász János gyanútlanul megitta a mérgező menyiségű gyógyszert. Az asszony a gyógyszer hatását várta, s mihelyt meggyőződött arról, hogy férje eszméletlen állapotban van, felakasztotta. Úgy vélte, hogy ez nem kelti az öngyilkosság látszatát, ezért utána az ágyra fektette és nyakkendőt csomózott a már halott nyakára. Tettének elkövetése után fiához utazott Bordányba és amikor másnap visszatért, a szomszédokat sírva kereste fel mondván, hogy férje öngyilkos lett.

A bíróság bűnösnek mondta ki Juhász Jánosnét előre kitervelt módon és alias indokból elkövetett emberölésben és ezért halálra ítélte. A védő és a vádlott enyhítésért fellebbezett.

Fordulat az időjárásban

A trópusi légáramlást hidegfront váltotta fel

Vasárnap és hétfőn nagyarányú átalakulás kezdődött az időjárásban. Az Atlantióceán legészakibb tájairól hideg tengeri levegő indult délkeletnek, amely hétfőre virradó éjszaka érte el a Kárpát-medencét északnyugaton. A hidegfront nyomában nagy területeken esőzés kezdődött. Hazánk nyugati vidékein hétfőn hajnalban az erős lehűléssel párhuzamosan ugyancsak eleredt az eső. A lassan terjedő csapadékzóna délután érte el a fővárost és átterjedt a Duna—Tisza közére is. Ennek megfelelően hétfőn nagy hőmérsékleti különbségek voltak az ország nyugati és keleti tájai között. Míg például a Dunántúl északnyugati tájain csak 3—5, a Tiszántúlon még mindig 14—15 fokig emelkedtek a maximumok. A napi középhőmérséklet azonban még így is 5—6 fokkal haladta túl az időszak normáit.

Mivel a most érkezett front mögött hatalmas utánpótlásai vannak még a hidegnek, nálunk is számítani kell további lehűlésre. A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy kedden már országszerte lesznek esőzések, havasesők, a hegyekben havazások. A hőmérséklet a vasárnapihoz képest keleten is 8—10 fokkal csökken. A szél mindenütt északira—északkeletire fordul és felerősödik. Kedden reggel a nyugati országrészeken 0, plusz 4, keleten plusz 3, plusz 6 fokos minimumok, a délutáni órákban országszerte 3—7 fokos maximumok alakulnak ki. A lehűlés azonban — a meteorológusok szerint — valószínűleg csak átmeneti jellegű lesz. Északnyugat-Európa felett ugyanis új ciklonrendszer van kialakulóban, amely néhány nap múlva enyhébb légáramlást indít el a kontinens fölé.

(MTI)

Kisorsolták a lottó november havi tárgynyereményeit

A sorsoláson a 46. hét szelvényei vettek részt

Hétfőn délután Budapesten, a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság kultúrtermében tartották meg a lottó november havi tárgynyereményeinek sorsolását. A sorsoláson a 46. játékhét szelvényei vettek részt.

Az alábbiakban közöljük a szegedi totó-lottó körzeti iroda területén eladott és nyereménnyel kisorsolt lottószelvények számát és a nyereményt.

210 415 televízió. 221 477 Moszkvics 403 tip. személygépkocsira utalvány. 231 930 óra. 245 716 rádió. 278 719 rádió. 285 867 televízió. 287 784 rádió. 312 922 televízió. 314 536 rádió. 910 853 Moped. 924 867 televízió. 926 939 csemege ajándékkosár. 1 128 048 Moped. 1 132 517 rádió. 1 166 055 óra. 1 183 035 televízió. 1 188 119 rádió. 1 204 305 óra. 1 211 314 háztartási kisgépesítés. 1 211 628 rádió.

2 138 422 csemege ajándékkosár. 2 159 334 fényképezőgép. 2 162 479 rádió. 2 167 576 éléskamra-utalvány. 2 198 073 rádió. 2 205 613 óra duó. 8 603 699 zeneszekrény. 8 604 202 villanytűzhely, 8 608 434 kerékpár. 8 612 004 utalvány. 8 615 036 televízió. 8 616 670 fényképezőgép.

8 621 610 zeneszekrény. 8 624 120 villanytűzhely. 8 632 531 rádió. 8 632 758 kerékpár. 8 634 695 televízió. 8 647 545 óra. 8 654 870 Moped. 8 687 407 televízió. 8 695 395 könyvállvány. 8 695 459 rádió. 8 698 052 zeneszekrény. 8 705 821 élelmiszerutalvány. 8 707 867 utalvány. 8 713 278 terített asztal. 8 734 364 mosógép.

8 747 505 bútor. 8 772 398 rádió. 8 777 005 rádió. 8 783 772 aranyóra. 8 796 869 rádió. 8 809 567 utalvány. 8 812 698 fényképezőgép. 8 814 078 rádió. 8 816 301 rádió. 8 816 691 ágyneműutalvány. 8 824 430 utalvány. 8 837 060 ágyneműutalvány. 8 837 793 rádió. 8 843 415 háztartási kisgépesítés. 8 843 597 hűtőgép. 8 846 278 rádió. 8 854 528 háztartási kisgépesítés. 8 870 971 éléskamra-utalvány. 8 886 082 televízió. 8 906 049 varrógép. 8 926 581 bunda. 8 932 758 bútor.

8 933 875 rádió. 8 939 218 televízió. 8 939 316 fényképezőgép. 8 943 267 televízió. 8 949 528 bútor. 8 964 664 rádió. 8 967 368 fényképezőgép. 9 007 414 utalvány. 9 011 388 szőnyeg. 9 029 464 rádió. 9 039 414 televízió. 9 044 469 televízió. 9 055 586 rádió. 9 058 406 rádió. 9 071 636 televízió. 9 088 018 rádió. 9 064 742 utalvány. 9 108 722 zeneszekrény. 9 115 710 rádió. 9 130 893 teáskészlet. 9 143 609 rádió.

A gyorslista közvetlenül a húzás után készült. Esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

A nyertes igazolószelvényeket a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság lebonyolítási osztályára 1964. december 20-ig kell beküldeni. (MTI)

Nagy lehetőségek!

Korszerű családi ház garázzsal, személyautóval, Különböző személyautók, Párizsi és Fekete-tengeri utazás, stb.

A 4 FORINTOS

Szerencsesorsjeggyel

MEGNYERHETI.

Muosz